

MEHMONXONA FAOLIYATIDA MEHNAT MUHOFAZASINI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATI VA ZAMONAVIY YO‘NALISHLARI

Bekmatov Kamol Rixsibayevich

“Chevrolet Hotel Tour” MChJ rahbari,
bekmatov76@gmail.com, +99899 3952928

Annotatsiya: *Mazkur maqolada mehmonxona faoliyatida mehnat muhofazasini tashkil etishning ahamiyati, xodimlar xavfsizligini ta’minlashning tashkiliy va amaliy jihatlarini tahlil qilingan. Shuningdek, mehmonxona industriyasida uchraydigan asosiy xavf omillari, ularni bartaraf etish choralari hamda mehnat muhofazasi tizimini takomillashtirish yo‘llari ko‘rib chiqilgan. Tadqiqot natijalari mehmonxona xizmat ko‘rsatish sohasida xavfsiz mehnat muhitini shakllantirishga xizmat qiladi.*

Kalit so‘zlar: *mehnat muhofazasi, mehmonxona industriyasi, turizm, xavfsizlik, mehnat sharoiti, servis.*

KIRISH

So‘nggi yillarda turizm va mehmonxona industriyasi jahon iqtisodiyotining eng tez rivojlanayotgan sohalaridan biriga aylandi. Ushbu sohada mehnat faoliyati asosan xizmat ko‘rsatish bilan bog‘liq bo‘lib, xodimlar mehmonlar bilan doimiy muloqotda bo‘ladilar. Shu sababli mehmonxona faoliyatida mehnat muhofazasi va xavfsizlik masalalari alohida ahamiyat kasb etadi.

Mehnat muhofazasi – bu xodimlarning hayoti va sog‘lig‘ini ish jarayonida himoya qilishga qaratilgan huquqiy, ijtimoiy, iqtisodiy va tashkiliy chora-tadbirlar tizimidir. Mehmonxona faoliyatida mehnat muhofazasini ta’minlash nafaqat xodimlar xavfsizligini, balki xizmat ko‘rsatish sifatini ham oshiradi.

Mehmonxona faoliyatida mehnat muhofazasining ahamiyati.

Mehmonxona xizmat ko‘rsatish sohasi bo‘lganligi sababli bu yerda turli kasb egalari faoliyat yuritadilar: resepsion xodimlari (ma‘mur), hauskeeping xodimlari (xona bekasi), oshxona xodimlari, texnik xizmat xodimlari va boshqalar. Ular turli mehnat sharoitlarida ishlaydilar.

Mehnat muhofazasining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- ✓ *xodimlar hayoti va sog‘lig‘ini himoya qilish;*
- ✓ *ish jarayonida baxtsiz hodisalarning oldini olish;*
- ✓ *mehnat sharoitlarini yaxshilash;*
- ✓ *ish samaradorligini oshirish;*
- ✓ *xizmat ko‘rsatish sifatini ta’minlash.*

Mehmonxonada mehnat muhofazasi talablariga rioya qilish mehmonxona imiji va raqobatbardoshligini oshirishga ham xizmat qiladi.

Mehmonxonada mehnat muhofazasi tizimi.

1. Xavfsiz mehnat sharoitini yaratish.

Xodimlar uchun xavfsiz va qulay mehnat sharoitini yaratish mehmonxonada boshqaruvining asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Buning uchun:

- 1.1. Ish joylarini ergonomik talablarga mos tashkil qilish;**
- 1.2. Yoritish va ventilyatsiya tizimini yaxshilash;**
- 1.3. Xavfsiz ish jihozlaridan foydalanish;**
- 1.4. Favqulodda holatlarga tayyorgarlik ko'rish.**

kabi chora-tadbirlar amalga oshiriladi.

1.1. Ish joylarini ergonomik talablarga mos tashkil qilish.

Bu ish joyini xodimning jismoniy va psixologik imkoniyatlariga mos ravishda tashkil etish jarayoni bo'lib, u mehnat jarayonini qulay, xavfsiz va samarali bajarishga yordam beradi. Ergonomik tashkil etilgan ish joyida mebel, jihozlar, texnika vositalari hamda ish muhiti xodimning sog'lig'iga zarar yetkazmaydigan tarzda joylashtiriladi.

Ergonomik talablarga mos ish joyini tashkil qilishning asosiy maqsadi xodimlarning charchashini kamaytirish, ish unumdorligini oshirish va mehnat jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan kasbiy kasalliklar hamda jarohatlarning oldini olishdan iboratdir.

Bunday ish joyini tashkil etishda quyidagi omillar muhim hisoblanadi:

- *ish stoli, stul va boshqa jihozlarning xodim bo'y-bastiga mos bo'lishi;*
- *yoritish tizimining yetarli va ko'zni charchatmaydigan darajada bo'lishi;*
- *ish qurollari va jihozlarning xodim uchun qulay masofada joylashishi;*
- *ish joyida toza havo va yaxshi ventilyatsiya mavjudligi;*
- *shovqin va ortiqcha tebranishlarning kamaytirilishi.*

Natijada ergonomik jihatdan to'g'ri tashkil etilgan ish joyi xodimlarning sog'lig'ini saqlashga, ish unumdorligini oshirishga va mehmonxonada xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

1.2. Yoritish va ventilyatsiya tizimini yaxshilash.

Bu ish joylarida yetarli yorug'lik hamda toza havo almashinuvini ta'minlash orqali xodimlar uchun sog'lom va qulay mehnat muhitini yaratishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuasidir. Bu jarayon mehnat muhofazasi tizimining muhim qismi bo'lib, xodimlarning ish unumdorligi va sog'lig'ini saqlashga xizmat qiladi.

Yoritish tizimini yaxshilash ish joylarida tabiiy va sun'iy yorug'likning yetarli darajada bo'lishini ta'minlaydi. Yetarli yorug'lik xodimlarning ko'zini charchatmaydi, ishni aniq va tez bajarishga yordam beradi hamda baxtsiz hodisalar xavfini kamaytiradi.

Ventilyatsiya tizimi esa xona ichidagi havoni yangilab turish, ortiqcha issiqlik, namlik, chang va zararli gazlarni chiqarib yuborish orqali sog'lom ish muhitini

ta'minlaydi. Ayniqsa mehmonxona oshxonasi, kir yuvish xonasi va xizmat ko'rsatish joylarida samarali ventilyatsiya tizimi muhim ahamiyatga ega.

Yoritish va ventilyatsiya tizimini yaxshilash quyidagi natijalarga olib keladi:

- *xodimlar salomatligini saqlash;*
- *ish samaradorligini oshirish;*
- *charchoq va stressni kamaytirish;*
- *ish joyida xavfsizlikni ta'minlash.*

Shu sababli zamonaviy mehmonxonalarda yoritish va ventilyatsiya tizimlarini to'g'ri tashkil etish mehnat muhofazasining muhim talabi hisoblanadi.

1.3. Xavfsiz ish jihozlaridan foydalanish.

Bu xodimlarning mehnat jarayonida ishlatiladigan asbob-uskunalar, texnika vositalari va qurilmalardan belgilangan xavfsizlik qoidalariga rioya qilgan holda foydalanishini anglatadi. Bunday jihozlar xodimlarning hayoti va sog'lig'iga zarar yetkazmaydigan, texnik talablarga javob beradigan hamda mehnat muhofazasi standartlariga mos bo'lishi kerak.

Xavfsiz ish jihozlaridan foydalanishning asosiy maqsadi ish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan jarohatlar, baxtsiz hodisalar va texnik nosozliklarning oldini olishdir. Ayniqsa mehmonxona faoliyatida turli jihozlar – tozalash uskunalari, elektr qurilmalari, oshxona texnikasi va texnik xizmat vositalari keng qo'llaniladi. Shu sababli ulardan to'g'ri va xavfsiz foydalanish muhim ahamiyatga ega.

Xavfsiz ish jihozlaridan foydalanishda quyidagi talablarga rioya qilinadi:

- *jihozlardan foydalanishdan oldin ularning texnik holatini tekshirish;*
- *jihozlarni faqat yo'riqnoma asosida ishlatish;*
- *nosoz jihozlardan foydalanmaslik;*
- *zarur himoya vositalaridan (qo'lqop, maxsus kiyim va boshqalar) foydalanish;*
- *jihozlarni muntazam texnik ko'rikdan o'tkazish.*

Natijada xavfsiz ish jihozlaridan to'g'ri foydalanish xodimlar xavfsizligini ta'minlaydi, ish samaradorligini oshiradi hamda mehmonxona faoliyatida mehnat muhofazasini mustahkamlashga xizmat qiladi.

1.4. Shovqin va ortiqcha tebranishlarning kamaytirilishi.

Bu ish joylarida xodimlarning sog'lig'i va ish samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan ortiqcha tovush hamda tebranishlarni kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuasidir. Ushbu jarayon mehnat muhofazasi tizimining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi.

Ish jarayonida yuzaga keladigan shovqin va tebranishlar uzoq vaqt davomida xodimlarga ta'sir qilsa, ularning eshitish qobiliyatiga, asab tizimiga va umumiy sog'lig'iga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shu sababli zamonaviy tashkilotlar,

jumladan mehmonxonalar ham ish muhitida shovqin darajasini me'yor darajasida saqlashga alohida e'tibor beradilar.

Shovqin va tebranishlarni kamaytirish quyidagi usullar orqali amalga oshiriladi:

- *shovqinni kamaytiruvchi zamonaviy texnika va uskunalardan foydalanish;*
- *jihozlarni muntazam texnik xizmatdan o'tkazish;*
- *tovushni yutuvchi materiallardan foydalanish;*
- *tebranish hosil qiluvchi uskunalarni alohida joylarga o'rnatish;*
- *xodimlar uchun qulay va tinch ish muhitini yaratish.*

Natijada shovqin va ortiqcha tebranishlarning kamaytirilishi xodimlarning sog'lig'ini muhofaza qilishga, ish samaradorligini oshirishga hamda mehmonxonada faoliyatida qulay va xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratishga xizmat qiladi.

2. Xodimlarni o'qitish va instruktaj.

Mehnat muhofazasi bo'yicha xodimlarni muntazam o'qitish va instruktaj o'tkazish mehnat xavfsizligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Instruktaj quyidagi turlarga bo'linadi:

2.1. Kirish instruktaji;

2.2. Ish joyidagi instruktaj;

2.3. Takroriy instruktaj;

2.4. Favqulodda holatlar bo'yicha instruktaj.

2.1. Kirish instruktaji.

Bu yangi ishga qabul qilingan xodimlarga ish boshlashdan oldin mehnat muhofazasi, xavfsizlik qoidalari va ish joyidagi tartib-intizom bilan tanishtirish jarayoni hisoblanadi. Ushbu instruktaji xodimning ish faoliyatini xavfsiz, samarali va qonuniy talablar asosida boshlashini ta'minlaydi.

Kirish instruktaji asosiy maqsadlari:

- ✓ *xodimni ish joyi xavflari va xavfsizlik choralari bilan tanishtirish;*
- ✓ *ish tartibi, mehnat muhofazasi qoidalari va favqulodda holatlardagi harakatlarni tushuntirish;*
- ✓ *xodimni ish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavf va salbiy omillardan xabardor qilish;*
- ✓ *ish boshlashdan oldin xodimning xavfsiz ishlash qobiliyatini baholash.*

Kirish instruktaji tarkibiga quyidagilar kiradi:

- ✓ *mehnat muhofazasi va xavfsizlik qoidalarini tushuntirish;*
- ✓ *ish joyining ergonomik jihatlari, yoritish va ventilyatsiya talablarini ko'rsatish;*
- ✓ *xavfli jihozlar va ularning xavfsiz ishlatilishi bo'yicha ko'rsatmalar;*
- ✓ *shovqin, tebranish va kimyoviy xavflardan himoya qilish choralarini tushuntirish;*

- ✓ *favqulodda vaziyatlar va yong'in xavfsizligi bo'yicha yo'riqnomalar.*

Kirish instruktaji xodimni ishga tayyorlashning birinchi bosqichi bo'lib, uning mehnat muhofazasi va xavfsizlik madaniyatini shakllantirishga xizmat qiladi.

2.2. Ish joyidagi instruktaj.

Bu ish jarayonida faoliyat yuritayotgan xodimlarga mehnat muhofazasi, xavfsizlik qoidalari va ish sharoitlari bo'yicha muntazam ravishda beriladigan yo'riqnomalar majmuasidir. Ushbu instruktaj xodimlarning ish davomida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavflardan xabardor bo'lishini, xavfsiz ishlashini va mehnat samaradorligini ta'minlashga qaratilgan.

Ish joyidagi instruktajning asosiy maqsadlari:

- ✓ *xodimni ish jarayonidagi xavf omillari va ularni bartaraf etish usullari bilan tanishtirish;*
- ✓ *yangi uskunalar, texnika vositalari yoki ish metodlariga oid ko'rsatmalar berish;*
- ✓ *ish jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan baxtsiz hodisalarni oldini olish;*
- ✓ *xodimlarning xavfsiz ishlash va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilish madaniyatini mustahkamlash.*

Ish joyidagi instruktaj tarkibiga quyidagilar kiradi:

- ✓ *ish stansiyasi, jihozlar va asbob-uskunalarining xavfsiz ishlatilishi bo'yicha ko'rsatmalar;*
- ✓ *ish sharoitlari, yoritish, ventilyatsiya va ergonomik talablar haqida ma'lumot;*
- ✓ *favqulodda vaziyatlar va yong'in xavfsizligi bo'yicha amaliy yo'riqnomalar;*
- ✓ *xavfli moddalar, shovqin, tebranish va boshqa zararli omillardan himoya qilish choralarini tushuntirish.*

Ish joyidagi instruktaj xodimlarning ish jarayonida xavfsizligi va samaradorligini ta'minlovchi doimiy va majburiy faoliyat hisoblanadi.

2.3. Takroriy instruktaj.

Bu ish joyida allaqachon faoliyat yuritayotgan xodimlarga mehnat muhofazasi, xavfsizlik qoidalari va ish jarayonidagi xavf omillari bo'yicha belgilangan muddatlarda qayta o'tkaziladigan yo'riqnomadir. Takroriy instruktaj xodimlarning xavfsiz ishlash madaniyatini mustahkamlash, mehnat muhofazasi qoidalariga muntazam rioya qilishini ta'minlash va yangi xavf omillaridan xabardor qilishga qaratilgan.

Takroriy instruktajning asosiy maqsadlari:

- ✓ *xodimlarni mehnat muhofazasi va xavfsizlik qoidalarini muntazam ravishda eslatish;*

✓ *ish jarayonida yuzaga keladigan yangi xavf va zararli omillar haqida ma'lumot berish;*

✓ *xodimlarning xavfsiz ishlash madaniyatini rivojlantirish va mustahkamlash;*

✓ *ish jarayonida yuz berishi mumkin bo'lgan baxtsiz hodisalarni kamaytirish.*

Takroriy instruktaj tarkibiga quyidagilar kiradi:

✓ *ish sharoitlari va jihozlarning xavfsiz ishlatilishi bo'yicha eslatmalar;*

✓ *yoritish, ventilyatsiya va ergonomik talablar bo'yicha takroriy ko'rsatmalar;*

✓ *favqulodda vaziyatlar va yong'in xavfsizligi bo'yicha amaliy yo'riqnomalar;*

✓ *shovqin, tebranish, kimyoviy va boshqa xavf omillaridan himoya choralarini eslatish.*

Takroriy instruktaj xodimlarning xavfsiz ishlashini ta'minlash, ish jarayonida mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilishini doimiy nazorat qilish va xizmat sifatini oshirishga xizmat qiladi.

2.4. Takroriy instruktaj.

Bu ish joyida allaqachon faoliyat yuritayotgan xodimlarga mehnat muhofazasi, xavfsizlik qoidalari va ish jarayonidagi xavf omillari bo'yicha belgilangan muddatlarda qayta o'tkaziladigan yo'riqnomadir. Takroriy instruktaj xodimlarning xavfsiz ishlash madaniyatini mustahkamlash, mehnat muhofazasi qoidalariga muntazam rioya qilishini ta'minlash va yangi xavf omillaridan xabardor qilishga qaratilgan.

Takroriy instruktajning asosiy maqsadlari:

✓ *xodimlarni mehnat muhofazasi va xavfsizlik qoidalarini muntazam ravishda eslatish;*

✓ *ish jarayonida yuzaga keladigan yangi xavf va zararli omillar haqida ma'lumot berish;*

✓ *xodimlarning xavfsiz ishlash madaniyatini rivojlantirish va mustahkamlash;*

✓ *ish jarayonida yuz berishi mumkin bo'lgan baxtsiz hodisalarni kamaytirish.*

Takroriy instruktaj tarkibiga quyidagilar kiradi:

✓ *ish sharoitlari va jihozlarning xavfsiz ishlatilishi bo'yicha eslatmalar;*

✓ *yoritish, ventilyatsiya va ergonomik talablar bo'yicha takroriy ko'rsatmalar;*

✓ *favqulodda vaziyatlar va yong'in xavfsizligi bo'yicha amaliy yo'riqnomalar;*

✓ *shovqin, tebranish, kimyoviy va boshqa xavf omillaridan himoya choralarini eslatish.*

Takroriy instruktaj xodimlarning xavfsiz ishlashini ta'minlash, ish jarayonida mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilishini doimiy nazorat qilish va xizmat sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Mehmonxonadagi asosiy xavf omillari.

Fizik xavflar.

✓ **Sirpanish va yiqilish** - ish joyida xodimning sirpanishi yoki muvozanatni yo'qotishi natijasida yerga tushishi bilan bog'liq xavf omili. Bu jarayon jarohat va ish

samaradorligiga salbiy ta'sir qiladi, shuning uchun ish joyini toza, xavfsiz va tartibli saqlash zarur.

✓ **Elektr jihozlari bilan ishlash** — ish joyida xodimning elektr uskuna va qurilmalarni xavfsiz qoidalar asosida ishlatishi jarayonidir. To'g'ri ishlatilmasa, bu elektr urishi, qisqa tutashuv yoki jihoz shikastlanishiga olib kelishi mumkin, shuning uchun xavfsiz ishlash qoidalariga qat'iy rioya qilish zarur.

✓ **Yuqori haroratli uskunalar** — ish jarayonida yuqori harorat bilan ishlaydigan, masalan, pech, suv qizdirgich, oshxona va texnik jihozlar kabi qurilmalar. Bunday uskunalar xodimlar uchun kuyish yoki jarohat xavfini tug'diradi, shuning uchun ulardan xavfsiz foydalanish qoidalariga qat'iy rioya qilish zarur.

Kimyoviy xavflar

✓ **Tozalash vositalari** — ish joyini va jihozlarni ifloslikdan, chang, yog' va bakteriyalardan tozalash uchun ishlatiladigan kimyoviy yoki mexanik vositalardir. Ular xodimlar sog'lig'iga zarar yetkazmasligi uchun xavfsiz qo'llanilishi, himoya vositalari bilan ishlatilishi va mehnat muhofazasi qoidalariga rioya qilinishi zarur.

✓ **Dezinfeksiya moddalari** — ish joyi va jihozlarni mikroblar, bakteriyalar va viruslardan tozalash uchun ishlatiladigan kimyoviy vositalardir. Ular xodimlar va mehmonlarning sog'lig'ini saqlashga xizmat qiladi, shuning uchun xavfsiz qo'llanilishi va himoya vositalari bilan ishlatilishi zarur.

Psixologik xavflar

✓ **Stress** — ish jarayonida xodimning psixologik va jismoniy holatiga salbiy ta'sir qiluvchi yuqori bosim, vaqt cheklovi, mas'uliyat yoki qiyin vaziyatlar natijasida yuzaga keladigan ruhiy zo'riqish holati. Stress xodimning samaradorligini pasaytirishi va sog'lig'iga zarar yetkazishi mumkin.

✓ **Mehmonlar bilan doimiy muloqot** — xodimning ish jarayonida mehmonlar bilan muntazam ravishda suhbatlashishi, so'rov va ehtiyojlarini qondirishi hamda xizmat ko'rsatishni ta'minlash jarayoni. Bu faoliyat xodimning psixologik yukini oshirishi mumkin, shuning uchun kommunikatsiya ko'nikmalari va stressni boshqarish muhim hisoblanadi.

✓ **Yuqori mas'uliyat** — xodimning ish jarayonida muhim qarorlar qabul qilishi, xizmat sifatini ta'minlashi va natijalari uchun javobgarlikni o'z zimmasiga olishi holati. Yuqori mas'uliyat xodimda stress va psixologik bosimni oshirishi mumkin, shuning uchun mehnat muhofazasi va psixologik qo'llab-quvvatlash muhimdir.

Bu omillar xodimlar sog'lig'iga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shu sababli mehnat muhofazasi choralari kuchaytirish zarur.

Mehmonxonada xavfsizlik choralari tashkil etish.

Mehmonxonada mehnat xavfsizligini ta'minlash uchun quyidagi chora-tadbirlar amalga oshiriladi:

✓ **Yong'in xavfsizligi qoidalariga rioya qilish** — ish joyida yong'in xavfini kamaytirish va favqulodda vaziyatlarda xodimlar va mehmonlarni xavfsiz evakuatsiya qilish uchun belgilangan qoidalar, ko'rsatmalar va choralarni qat'iy bajarish jarayoni. Bu xodimlar va mulkni himoya qilish, jarohat va moddiy zararlarning oldini olishga xizmat qiladi.

✓ **Favqulodda evakuatsiya rejalarini ishlab chiqish** — binoda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan yong'in, tabiiy ofat yoki boshqa favqulodda vaziyatlarda xodimlar va mehmonlarni xavfsiz va tez evakuatsiya qilish tartibini belgilash jarayonidir. Ushbu reja xavfsizlik choralarni aniq belgilash, mas'ul shaxslarni ko'rsatish va favqulodda vaziyatlarda tartibli harakat qilishni ta'minlashga xizmat qiladi.

✓ **Videokuzatuv tizimlarini joriy qilish** — mehmonxona va ish joylarida xavfsizlikni ta'minlash, hodisalarni nazorat qilish va favqulodda vaziyatlarda tezkor choralar ko'rish maqsadida kameralar va monitoring uskunalarini o'rnatish va ishlatish jarayoni. Bu tizim xodimlar va mehmonlarning xavfsizligini himoya qilishga, shuningdek mulkiy zarar va jinoyatlarni oldini olishga xizmat qiladi.

✓ **Xodimlarni maxsus ish kiyimlari bilan ta'minlash** — ish jarayonida xodimlarning xavfsizligi, sog'lig'ini himoya qilish va ish samaradorligini oshirish maqsadida ular uchun maxsus himoya vositalari va kiyimlarni taqdim etish jarayoni. Bunday kiyimlar xodimni kimyoviy, issiqlik, mexanik yoki boshqa xavflardan himoya qiladi hamda ish joyida mehnat muhofazasini ta'minlashga xizmat qiladi.

✓ **Muntazam tibbiy ko'riklarni tashkil qilish** — xodimlarning sog'lig'ini nazorat qilish, kasb kasalliklari va sog'liq bilan bog'liq muammolarni erta aniqlash maqsadida belgilangan muddatlarda tibbiy tekshiruvlardan o'tkazish jarayonidir. Bu xodimlarning sog'lom va xavfsiz mehnat qilishini ta'minlashga xizmat qiladi.

XULOSA

Mehmonxona faoliyatida mehnat muhofazasini samarali tashkil etish xodimlar xavfsizligi hamda mehmonxona xizmat ko'rsatish sifati uchun muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy mehmonxonalarda mehnat muhofazasi tizimini takomillashtirish, xodimlarni muntazam o'qitish va xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratish orqali mehnat samaradorligini oshirish mumkin. Shu sababli mehnat muhofazasi masalalari mehmonxona boshqaruvining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi.
2. O'zbekiston Respublikasi "Mehnat muhofazasi to'g'risida"gi Qonuni.
3. Ivanov V.V. Gostinichniy menedjment. Moskva, 2018.
4. Chudnovskiy A.D. Gostinichniy i turisticheskiy biznes. Moskva, 2019.